

Feromonen met plantengeuren lokken mannetjes van de roze appelluis

Herman Helsen, Rob van Tol, Frans Griepink, Jan Simonse

Uitgangspunt

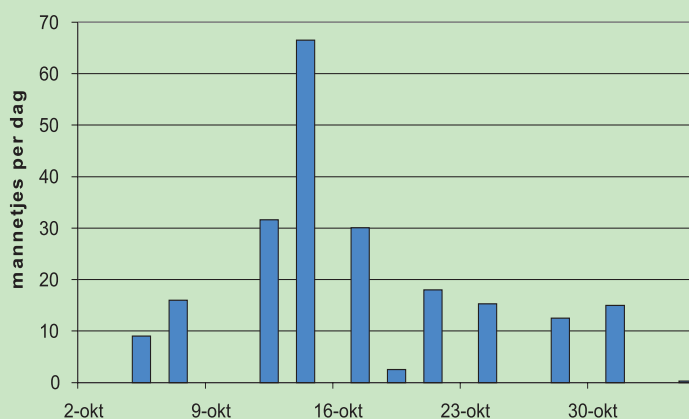
Roze appelluis is een plaag van appel waartegen fruittelers minstens één keer per jaar spuiten. Roze appelluizen verhuizen in het najaar van weegbree naar de appelboom, waar ze eieren leggen.

De vraag was:

- Kan er een specifieke lokstof worden ontwikkeld om in het najaar de invliegende mannetjes te signaleren of weg te vangen zonder teveel storende bijvangsten van andere luissoorten?

Onderzoek

- Er zijn geuren verzameld van appelboompjes met lokkende vrouwtjes.
- Er werd onderzocht op welke van de gevonden stoffen de antennes van mannetjes (met elektronische signalen) reageren.
- In het laboratorium werd het gedrag van de mannetjes op de gevonden geuren onderzocht.
- In veldproeven met experimentele vallen werden varianten van het feromoon en toegevoegde geuren van de appelboom getest op hun selectieve aantrekkelijkheid voor mannetjes van de roze appelluis.

Met de feromoonvallen kon in 2005 voor het eerst het verschijnen van mannetjes van roze appelluis in de boomgaard worden gevolgd.

In proeven in de boomgaard werd een groot aantal mengsels van het feromoon en verschillende appelgeuren getest.

Resultaat

- Mannetjes van roze appelluis kunnen in de val worden gelokt met een mengsel van feromonen en geuren van de appelboom.
- De aantrekkelijkheid en de selectiviteit van dit mengsel wordt sterk beïnvloed door de verhouding van de feromooncomponenten en toegevoegde appelgeuren.
- In 2005 kon met deze lokstof voor het eerst het verschijnen van mannetjes in de boomgaard worden gevolgd.

De praktijk

- Met een voor roze appelluis selectieve feromoonval kan de vlucht van mannetjes in het najaar eenvoudig en snel worden vastgesteld en daarmee het optimale bestrijdingstijdstip in het najaar.
- Feromoonvallen kunnen de mogelijkheid bieden om vooraf de plaagdruk op een perceel vast te stellen. Daarop kan de bestrijdingsstrategie worden afgestemd.
- Beschikbaarheid van een goede lokstof creëert mogelijkheden voor ontwikkeling van nieuwe bestrijdingstechnieken als *Attract & Kill*, massavangst of verwarring.

Contact: Herman Helsen
 Praktijkonderzoek Plant & Omgeving
 Postbus 200, 6670 AE Zetten
 T 0488 47 37 54 - F 0488 47 37 17
 herman.helsen@wur.nl
 www.ppo.wur.nl